

# **TÁJÉKOZTATÓ A BÍRÓSÁGI KÖZVETÍTŐI ELJÁRÁSRÓL**

## **Mi a közvetítői eljárás?**

A bírósági közvetítői eljárás a polgári peres, illetve nemperes eljárásokhoz kapcsolódóan alkalmazható.

A közvetítés a hagyományos vitarendező eljárásoktól eltérő megoldás. Az úgynevezett mediáció során a vitában érdekelt felek számára lehetővé válik, hogy per helyett párbeszéd útján jussanak egyezsége.

## **A bírósági közvetítői eljárás főbb jellemzői, előnyei a peres eljárással szemben**

- gyorsabb, rugalmasabb, mint a bírósági eljárás,
- a felek maguk találják meg problémájukra a megoldást,
- a megegyezés esetén mindkét fél nyer,
- az eljárás illetékmentes,
- a vitarendezés során nincs bizonyítási eljárás,
- a döntés a felek kezében marad,
- a felek illetékkedvezményben részesíthetők a megegyezésre tekintettel,
- a megegyezés a felek egymás iránti bizalmát növeli, az emberi kapcsolatokat javítja,
- amennyiben nem születik megállapodás, a bíróság dönt.

## **Ki és hol kezdeményezheti a közvetítői eljárást?**

A közvetítői eljárásra a Polgári Perrendtartás szerinti illetékességi szabályok nem irányadóak.

Annak lefolytatását bármely bíróságon kérhetik a felek, ahol bírósági közvetítő működik.

Az kérheti a bírósági közvetítői eljárás lefolytatását, akinek peres /nemperes ügye indul, vagy már folyamatban van.

## **Ki a közvetítő?**

A bírósági közvetítés során egy, a felektől független, semleges, harmadik személy, a bírósági közvetítő nyújt segítséget a felek közötti párbeszéd helyreállításában.

A bírósági közvetítőtől bárki felvilágosítást kérhet a közvetítői eljárás pontos menetéről.

A közvetítői eljárás során a közvetítő megpróbálja a felek közötti párbeszédet helyreállítani. Közvetlen formában, a felek álláspontjának meghallgatását követően pedig megkísérli, hogy megállapodás jöjjön létre a felek között.

A bírósági közvetítőt **titoktartási kötelezettség** terheli a tevékenységével összefüggésben szerzett tényeket, adatokat illetően.

## **Milyen típusú ügyek rendezhetők bírósági közvetítői eljárással?**

### ***Családjogi viták***

(peres eljárások)

- házassági perek,
- szülői felügyelettel kapcsolatos perek,
- a házassági peren kívül érvényesített házassági vagyoni jogi igények esetén,
- a bírósági hatáskörbe tartozó kapcsolattartás szabályozása iránti perek,
- gyermek – és törvényen alapuló egyéb tartás iránti perek (rokontartás, házastársi tartás).

(nemperes eljárások)

- külön élő szülők között a gyermek sorsát érintő kérdésekben: például lakóhely, iskola kijelölése,
- házastársi vagyontársaság megszüntetése,
- jogellenes gyermekfelnevelési eljárás.

Korlátozottan alkalmazható a közvetítői eljárás: a házassági perek esetén mindig bírói ítélet szükséges. A bíróság döntése szükséges a házasság érvényességének, illetőleg létezésének vagy nemlétezésének megállapításához, továbbá a házasság érvénytelenítéséhez és a házasság felbontásához.

### ***Szerződéses és szerződésen kívüli jogviták***

- kártérítés,
- szavatosság,
- birtokvédelem,
- szomszédjogok,

### ***Gazdálkodó szervezetek jogvitái***

### ***Munkajogi viták***

A munkáltató és a dolgozó között

- a munkabérrel,
- a munkaviszonnyal,
- a munkaszerződéssel kapcsolatos vitás kérdések

2018. január 1. napjától **közigazgatási jogvitákhoz** kapcsolódóan, ha a jogszabályi rendelkezés nem zárja ki és a jogvita tárgya lehetővé teszi.

## **Milyen ügyek nem rendezhetők bírósági közvetítői eljárással?**

Kizárt a közvetítői eljárás alkalmazása az alábbi perekben:

- apaság- és származás megállapítása
- szülői felügyelet megszüntetése iránti perek
- gondnokság alá helyezése perek
- sajtó-helyreigazítási eljárás
- alkotmányjogi panasz alapján alkotmányellenessé nyilvánított jogszabály konkrét esetben történő alkalmazhatóságának visszamenőleges kizárására irányuló eljárás,
- végrehajtási perek.

Nincs helye akkor sem közvetítésnek, ha a felek között erőszakos előzmény volt vagy valamelyik fél pszichés vagy kóros állapota miatt.

### **Jogi képviselő**

Jogi képviselő részt vehet a közvetítői eljárásban. Az ügyvéd az első közvetítői megbeszéléstől kezdődően – amennyiben ahhoz a felek hozzájárulnak - részt vehet az eljárás folyamatában, ügyfelét jogi tanácsokkal és tájékoztatással láthatja el. Előzetesen megvizsgálhatja az ügyfele által kötendő egyezség tartalmát a tekintetben, hogy a jogszabályoknak megfelel-e.

### **A bírósági közvetítői eljárás kimenetele**

Amennyiben a feleknek sikerül megegyezniük, a megállapodásnak a jogvitával érintett rendelkezéseit a peres ügy bírósága jóváhagyhatja. E jóváhagyást a felek kérhetik a bíróságtól.

Ha a közvetítői eljárás során a feleknek nem sikerül megegyezniük, akkor a bíróság a peres eljárást folytatja, és dönt az ügyben.

### **Kötelező közvetítés**

A 2014. március 15. napjától hatályos Ptk. Családjogi Könyve vezette be a kötelező közvetítés fogalmát a szülői felügyeleti jog rendezése érdekében, a szülő-gyermek közötti kapcsolattartás és a gyermek harmadik személynél való elhelyezése körében, beleértve a határon átnyúló jogvitákat is.

E perekben a bíró kötelezheti a feleket, hogy kölcsönösen együttműködve forduljanak közvetítőhöz és vegyenek részt az első közvetítői megbeszélésen, ahol meghallgatják a közvetítő tájékoztatóját. A közvetítői eljárás megindulása és lefolytatása ebben az esetben is a felek önkéntes döntésén múlik.

A közvetítésre kötelező, nem fellebbezhető végzésével egyidejűleg a bíróság a per tárgyalását felfüggeszti. Amennyiben a közvetítés nem vezetett eredményre, a per folytatódik, és a vitás kérdésekben a bíróság dönt.

